UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

Tertia pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

Visual Library

nanciȷs ꝓpter inferioꝝ ſciēciaꝫ· q̄ſi ꝑ eos ſcientioꝛ fiat· qui om-
nia nouit ſtabilit̄ ⁊ incōmutabilit̄· ſʒ nūcȷ ſūt· vt deo aſſiſtant·
eumq̄ȝ de inferioꝛibꝰ agendis ꝯſulant. Job· 28· mittes fulgu-
ra ⁊ ibūt· ⁊ reuertēcia dicēt tibi adſumꝰ. Tercia pars. T

Ercio cū dicit̄ Tūc iratus. ponit̄ iuxta ꝯſecuta ſentē-
cia· que triplex eſt· vʒ p̄ma de aliquoꝝ introductōe
tunc iratus p̄rfamilias: p̄rfamilias deus eſt· cuiꝰ fa-
milia ſūt om̄es angeli· om̄es electi ⁊ fideles. hāc em̄
familiaꝫ ipſe creauit. ꝯſeruat· ordinauit· ⁊ diſtinxit officiȷs· iu-
ſte vero deꝰ iraſcit̄ de negligencia hoīm· qui pataꝫ ꝑ eis eterne
vite cenā ꝯtemnūt. ⁊ vilibꝰ cibis implent mentem. Et nota vt
dicit Baſiliꝰ· ꝙ deus iraſcit̄· nō ꝙ paſſio ire diuine ſubſtancie
accidat· ſʒ talis opatio que in nobis fit ab ira ſicut punitio dei
ira ⁊ indignatio dicit̄· que ira q̄nto purioꝛ ⁊ ſine paſſione eſt·
tanto firmioꝛ eſt ⁊ grauioꝛ· Hier· 10. ab indignacōe eius ꝯmo-
uebit̄ terra· et nō ſuſtinebūt gētes ꝯminationē eiꝰ· et in or̄one
regis manaſſe dicit̄· om̄es pauēt et tremūt a vultu v̄tutis tue
et inſuſtentabilis ira ꝯmīcōis tue ſuꝑ peccatores. formidinem
ire eius nullus poterit ſuſtinē· ꝑut legit̄ Apoc· 6. reges terre ⁊
principes terre tribuni ⁊ diuites· et fortes ⁊ oīs ſeruus et liber
abſconderunt ſe in ſpeluncis et petris montiū. ⁊ dicunt montibꝰ
et petris· cadite ſuꝑ nos· ⁊ abſcondite nos· a facie ſedentis ſuꝑ
thronū· ⁊ ab ira agni· q̄m venit dies magnꝰ ire ipſoꝝ· ⁊ quis
poterit ſtare I Deinde mādatū imponit. dixit ſeruo ſuo
exi: debent p̄dicatores exire ab intimis ꝯtemplationis ad exte-
rioꝛem v̄bi denūciationeꝫ· Mat· 13: exȷt qui ſeminat ſeminare
ſemen ſuū: cito: quia moꝛa trahit ꝑiculum· tp̄us em̄ breue eſt.
p̄ma Jo· 2· filioli mei nouiſſima hoꝛa eſt: in plateas et vicos ci-
uitatis: ciuitas iſta mūdus eſt· cuius platee proſpera eius ſunt·
vici vero aduerſa mundi. ⁊ paupes qui habent ſubſtancie defe-
ctum. dicuntur em̄ pauperes. quaſi paruꝫ in pera habentes: ac
debiles: qui habent virtutis ⁊ vigoꝛis defectū: cecos: qui nul
lius ingenȷ lumē habent· vt dicit Gre: et claudos: qui rectos
in operatione greſſus nō habent: introduc huc: de plateis em̄
i· de ꝓſperitate mūdi ceci introducunt̄· et claudi· ceci quidē ſūt
qui tp̄alium ſucceſſū rerum ignoꝛant q̄d futura illis pariat di-
es· claudi vero ſunt qui habent depꝛauatū affectum ad ꝓſpera
mundi. vel ceci ſunt et claudi· qui ſcandalizantē pedēꝫ aut ocu
lum a ſe abiiciunt· intentionē viʒ ⁊ affectū mūdi· introducunt̄
em̄ tales ad vitam Mar· 9. bonū eſt tibi ad vitā ingredi luſcū
aut claudū· de vicis vero i· aduerſitatibꝰ mundi introducūtur

paupes.quibꝫ eſt bonoruꝫ tpaliū defectus.Luc.6.beati pau-
peres qꝛ vr̄m ē regnū dei. introducunt etiā debiles.qui in iſto
mundo nō habent ſtatū dignitatis.aut potencie prima Cor.1.
infirma mūdi elegit deus.et ignobilia ⁊ ꝯtemtibilia.vt ꝯfun-
dat forcia.Deinde ponit ſerui obediēcia:⁊ ait ſeruus.dn̄e fa-
ctum eſt vt impaſti.reuera ita fit.vt dn̄s impauit. qꝛ in regnū
eterne btitudinis ꝑ magna pte introducunt.qui aut carent tē-
poralibꝫ aut habentes ea ꝯtēnunt.⁊ adhuc locus eſt.ecce pru-
dens expheatio adhuc certe eſt in celo locus vacuus.quē p̄deſti
natis oportet impleri anteꝗ̄ mūdus finiat. Apoc.6.reſponſū
fuit aīabus ſanctis petentibꝫ corpoꝝ reſurrectionē.adhuc ſuſti-
nete modicū tps.donec impleat numer9 frm̄ vr̄orū. K
Scdo ponit ſentēcia de quorundaꝫ ꝯpulſione:⁊ ait dn̄s ſeruo
ſuo.exi in vias ⁊ ſepes.in vijs hitant qui multa rerū varietate
et aduerſitate ꝯpellunt.nō figere animū in mūdo.ſed eo quaſi
via pegrinacōis vti.in ſepibꝫ vero hitant quos mūd9 deſpiēs
q̄ſi extra ſe abicit:et ꝯpelle intrare:ꝯpellūt nos intrare ad cenā
timor inferni.⁊ etiā aduerſitas rerū tpaliū.vn̄ Gre.hos elegit
deus.quos mūdus deſpicit.qꝛ plerūꝗ̄ iſta deſpectio hominē
reuocat ad ſeipm̄.⁊ tanto celerius vocē dei aliqui audiūt.q̄nto
in mūdo nō ad deū citius ire ꝯpellūt:vt impleat domus mea:
domus prīſfamilias vbi fit eternū ꝯuiuium celeſtis patria eſt.
que magne capacitatis eſt.Bar.3.O yſrahel ꝗ̄ magna eſt do
mus dei et ingens locus poſſeſſionis eius.Eſt mūdicie ⁊ ſancti
tatis.p̄s.domū tuaꝫ decet ſanctitudo.Eſt decoris et pulchritu-
dinis.p̄s.dn̄e dilexi decorem domus tue.Eſt laudis et btitu-
dinis.p̄s.beati qui habitant in domo tua dn̄e in ſecula ſeculo-
rum laudabunt te.Ad hanc domum ſuſpirabat Dauid dicens
Quam dilecta tabernacula tua dn̄e virtutū.concupiſcit ⁊ defi-
cit anima mea in atria dn̄i. L Nota ꝙ quatuor genera
hominū introducunt ad celeſtē cenaꝫ.ſ.ceci et claudi.pauperes
et debiles.qui omnes aſſumunt de q̄tuor fratribꝫ.quoruꝫ duo
ſunt intra mundi huius ciuitateꝫ.ſ.platearuꝫ proſperitas.⁊ ad
uerſitas vicorū.duo vero ſunt extra mundū.ſ.ſtatus religio-
nis.qui eſt in via.et ſtatus prelationis.qui eſt in ſepibꝫ.ſepes
em̄ protegit ea que includit.de prelato vero dicitur.Eze.22.
queſiui virum qui interponeret ſepem.⁊ ſtaret oppoſitus ꝯtra
me ꝑ terra.ne diſſiparē eam.Nota quia celoꝝ regnū quidam
violenter rapiunt.et ſunt martires.et quicūꝗ̄ carnē macerant
Mat.11.A diebus Johannis regnum celoruꝫ vim patitur.et

violenti rapiunt illud. Quidam vero illud furant̄ per ꝯtempla
tionem. ſicut maria magdalena. que ſedebat ad pedes dn̄i au=
diens verba eius. Quidam aūt illud emunt ꝑ elemoſinaꝝ lar
gitionē. Vnde aug. de ſpiritu et anima. Ecce inquit venale eſt
regnū dei. eme ſi vis. tantū valet quantū habes. ꝙ ſi nihil ha
bes teipſum da ⁊ habebis illud. Quibuſdā vero hoc regnū gra
tuito dat̄. pueris ſciꝫ deſcendentibꝰ in ſacramento eccleſie. qui
nullis ſuis meritis ſaluant̄. Pſal. Pro nihilo habuerunt terraꝫ
deſiderabileꝫ. Quidā vero etiā compellunt̄ intrare vrgentibꝰ ad
uerſitatibꝰ mundi. et egeſtate qualis fuit filius prodigus. qui
egeſtate compulſus rediit ad patrem. Lu. 15. Pſal. Imple faci=
es eoꝝ ignominia et querent nomen tuū. Tercio ponit̄ metu
enda ſententia de reprobatione quorundā: dico aūt vobis: cu=
ius dicere infallibile eſt: ꝙ nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati ſunt:
et neglexerunt venire: guſtabit cenam meā: ergo vt dicit gre
go. nemo ꝯtemnet ne dū vocatus excuſat. cū voluerit intrare n̄
valeat. ⁊c.

Dominica tercia poſt penthecoſtes Prima pars ſermonis liii

A

Erant approinquantes ad iheſū publicani ⁊ pec
catores vt audirent illuꝫ ⁊c. Lu. 15. et Mat. 18.
Quanta ſit benignitas dei et māſuetudo circa pec
catores. Preſens euangeliū declarat. in quo pri=
mo oſtendit̄ q̄ʒ miſericorditer deus ſuſcipiat ad ſe
redeuntes. Secundo quanto labore ꝓquirat errantes. ibi. et ait
ad illos. Tercio q̄ʒ diligenti ſollicitudine inueniat abeuntes. ibi
aut que mulier. Circa primū duo facit. Primo enī ponit pecca
toꝝ acceſſum ad chriſtū. A Erant approinquantes ad ihe=
ſum publicani et peccatores: Publicani dicunt̄ qui exigunt tri=
butū reꝝ venaliū. maxime eaꝝ reꝝ que nauigio ferunt̄. Quod
qꝛ difficiliter fit ſine peccato ꝓpter implicationē cure ſecularis. iō
inter peccatores ꝯnumerant̄. aut ꝓpter hoc quia prohibita erat
iudeis talis exactio. 1. eſdre. 7. Vectigal tributum in annonas
non habetis poteſtatē imponendi. ideo iſti tanq̄ʒ alioꝝ rapto=
res. Dicunt̄ publicani peccatores. vn̄ etiā alio modo dicit̄ publi=
canus ex eo ꝙ publice peccet. Nota ꝙ peccatores dn̄t accede
re ad chriſtū ſicut infirmus ad medicū. pauꝑ ad theſauꝝ. eſu=
riens ad cibū. cecus ad lumē. ſeruus ad libertatē. captiuus ad re
demptionē. laxatus ad requieꝫ. et mortuus ad vitā. Sunt enī
peccatores infirmi ſpiritualiter. 1. mach. 11. infirmati ſūt mente